

CURTEA
DE APEL CHIȘINĂU

2043, mun. Chișinău, str. Teilor 4
www.instante.justice.md; e-mail: cac@justice.md
Tel. (022) 409-209; Fax: (022) 635-355

CHISINAU
COURT OF APPEAL

4 Teilor str., Chișinău 2043
www.instante.justice.md; e-mail: cac@justice.md
Tel. (022) 409-209; Fax: (022) 635-355

4-35/10-215B 10.11.19

18.11.2019

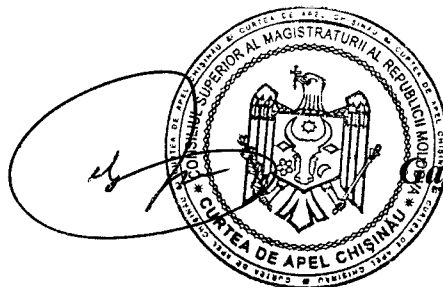
Curtea Constituțională a Republicii Moldova
Mun. Chișinău, str. Alexandru Lăpușneanu 28, MD – 2004

În conformitate cu prevederile art. 135 alin. (1) lit. a) și g) din Constituție, Hotărârii Curții Constituționale nr. 2 din 09.02.2016, Curtea de Apel Chișinău, Vă expediază sesizarea privind ridicarea excepției de neconstituționalitate în vederea efectuării controlului constituționalității prevederilor art. 312 Cod Contravențional, precum și a prevederilor art. 13 alin. (1) al Legii cu Privire la petiționare nr. 190 din 19 iulie 1994.

Anexă:

1. Cererea privind ridicarea excepției de neconstituționalitate pe 1 filă;
2. Sesizarea privind excepția de neconstituționalitate pe 21 file.
3. Copia Hotărârii Judecătorei Chișinău (sediul Ciocana) din 19 iulie 2019.
4. Copia încheierii Colegiului Penal al Curții de Apel Chișinău din 18 noiembrie 2019, privind admiterea cererii privind ridicarea excepției de neconstituționalitate pe 6 file;

**Judecător al
Curții de Apel Chișinău**

Galton Alexandru

ex: Jitari Tatiana
tel: 0(22) 635 336

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ A REPUBLICII MOLDOVA	
Intrare Nr.	2149
" 04 "	12 2019

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ A REPUBLICII MOLDOVA

str. Alexandru Lăpușneanu nr. 28,
Chișinău MD 2004,
Republica Moldova

SESIZARE

PRIVIND EXCEPȚIA DE NECONSTITUȚIONALITATE
prezentată în conformitate cu articolul 135 alin. (1) lit. a) și lit.g) din Constituție

Prezenta sesizare este un document juridic și poate afecta drepturile și obligațiile dumneavoastră.

I – AUTORUL SESIZĂRII

(Informații cu privire la autorul sesizării și eventualul său reprezentant)

1. Nume/Denumire *HLOPEȚCHI* 2. Prenume *IGOR* 3. Patronimic *PAVEL*
4. Funcția *șef-adjunct al Inspectoratului de Poliție Centru al Direcției de Poliție a mun. Chișinău al Inspectoratului General al Poliției al Ministerului Afacerilor Interne*
5. Adresa *mun. Chișinău, or. Cricova, str. Teilor, nr. 1*
6. Numele, prenumele și patronimicul reprezentantului* *HLOPEȚCHI IGOR IGOR*
7. Ocupația reprezentantului *Avocat asociat al BAA „GARANT”*
8. Adresa reprezentantului *mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, nr. 147, et. 03, of. 01*
9. Tel. *+37379060504* E-mail *av.igor.hlopetchi@gmail.com*
10. *împuternicirea avocațială*

* Dacă autorul sesizării este reprezentat/ă, a se anexa o procură semnată de autorul sesizării.

(A se vedea Partea a II-a a Notiței Explicative)

11. II – OBIECTUL SESIZĂRII

Prezenta sesizare are ca obiect, examinarea constituționalității unor prevederi din următoarele acte legislative:

Codul contravențional al Republicii Moldova nr. 218 din 24 octombrie 2008 cu modificările și completările ulterioare (publicat în Monitorul Oficial nr. 3-6, art. Nr. 15 din 16 ianuarie 2009, intrat în vigoare la 31 mai 2009)

Articolul 312. Abuzul de putere sau abuzul de serviciu

Folosirea intenționată a situației de serviciu într-un mod care contravine intereselor publice sau drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice și juridice, dacă fapta nu întrunește elementele constitutive ale infracțiunii, se sancționează cu amendă de la 30 la 90 de unități convenționale cu privarea de dreptul de a deține o anumită funcție sau de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an.

Legea cu privire la petiționare nr. 190 din 19 iulie 1994 Publicat : 24.01.2003 în Monitorul Oficial Nr. 6-8 art Nr : 23 abrogată din 01.04.19 prin CA116 din 19.07.18, MO309-320/17.08.18 art.466

Articolul 13 alin. (1) În procesul examinării petiției nu se admite divulgarea informațiilor privind viața personală a petiționarului contra voinței lui sau a altor informații, dacă acestea lezează drepturile și interesele lui legitime, precum și a informațiilor ce constituie secrete de stat.

III – CIRCUMSTANȚELE LITIGIULUI EXAMINAT DE CĂTRE INSTANȚA DE JUDECATĂ

12.

La Curtea de Apel Chișinău se află pe rol procesul contravențional nr. 36adm/19 în privința lui Hlopețchi Igor Pavel care este bănuit de comiterea contravenției prevăzute de art. 312 din Codul Contravențional al Republicii Moldova.

În actul de intentare a procedurii contravenționale, procurorul pretinde că la 12 decembrie 2018, șeful-adjunct al IP Centru al DP mun. Chișinău, Hlopețchi Igor Pavel, având calitatea de reclamant, deținând o copie a explicației depuse de către Știrban Nicolae, explicație cu care a făcut cunoștință în exercițiul funcției și care a fost expediată în adresa Procuraturii Generale în vederea examinării acesteia, contrar prevederilor art. 13 alin. (1) din Legea nr. 190 din 19 iulie 1994 cu privire la petiționare, potrivit căreia în procesul examinării petiției nu se admite divulgarea informațiilor privind viața personală a petiționarului contra voinței lui *sau a altor informații*, totodată, contrar prevederilor art. 26 lit. g) din Legea nr. 320 din 27 decembrie 2012 cu privire la activitatea Poliției și statutul polițistului, potrivit cărora polițistul este obligat să protejeze informațiile privind datele cu caracter personal de care ia cunoștință în exercitarea atribuțiilor de serviciu, în cadrul ședinței de judecată care a avut loc la Judecătoria mun. Chișinău (sediul Centru) ar fi prezentat copia explicației în vederea influențării lui Savin Veronica, care reprezintă interesele Serviciului de Informații și Securitate, adică a folosit explicația în scopuri personale.

Prin ordonanța din 13 mai 2019 a fost dispus refuzul în pornirea urmăririi penale, fiind prin aceeași ordonanță dispusă pornirea procedurii contravenționale. Consideră autorul sesizării că, este absolut determinantă verificarea constituționalității art. 312 din Codul contravențional al Republicii Moldova și art. 13 alin. (1) din Legea nr. 190 din 19 iulie 1994 cu privire la petiționare.

IV – EXPUNEREA PRETINSEI SAU A PRETINSELOR ÎNCĂLCĂRI ALE CONSTITUȚIEI, PRECUM ȘI A ARGUMENTELOR ÎN SPRIJINUL ACESTOR AFIRMAȚII

(A se vedea Partea a IV-a a Notiței Explicative)

13.

Expunerea faptelor :

LEGISLAȚIA PERTINENTĂ:

PREVEDERILE RELEVANTE ALE CONSTITUȚIEI (MONITORUL OFICIAL AL REPUBLICII MOLDOVA, 1994, NR. 1) SUNT URMĂTOARELE:

Articolul 1

Statul Republica Moldova

„[...] (3) Republica Moldova este un stat de drept, democratic, în care demnitatea omului, drepturile și libertățile lui, libera dezvoltare a personalității umane, dreptatea și pluralismul

politic reprezintă valori supreme și sunt garantate”.

Articolul 4

Drepturile și libertățile omului

„(1) Dispozițiile constituționale privind drepturile și libertățile omului se interpretează și se aplică în concordanță cu Declarația Universală a Drepturilor Omului, cu pactele și cu celelalte tratate la care Republica Moldova este parte.

(2) Dacă există neconcordanțe între pactele și tratatele privitoare la drepturile fundamentale ale omului la care Republica Moldova este parte și legile ei interne, prioritate au reglementările internaționale”.

Articolul 16

Egalitatea

„(1) Respectarea și ocrotirea persoanei constituie o îndatorire primordială a statului.

(2) Toți cetățenii Republicii Moldova sunt egali în fața legii și a autorităților publice, fără deosebire de rasă, naționalitate, origine etnică, limbă, religie, sex, opinie, apartenență politică, avere sau de origine socială”.

Articolul 20

Accesul liber la justiție

„(1) Orice persoană are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și interesele sale legitime.

(2) Nici o lege nu poate îngreuna accesul la justiție”.

Articolul 22

Neretroactivitatea legii

„Nimeni nu va fi condamnat pentru acțiuni sau omisiuni care, în momentul comiterii, nu constituiau un act delictuos. De asemenea, nu se va aplica nici o pedeapsă mai aspră decât cea care era aplicabilă în momentul comiterii actului delictuos.”

Articolul 23

Dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle

„(2) Statul asigură dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle. În acest scop statul publică și face accesibile toate legile și alte acte normative.”

Articolul 26

Dreptul la apărare

(1) Dreptul la apărare este garantat.

(2) Fiecare om are dreptul să reacționeze independent, prin mijloace legitime, la încălcarea drepturilor și libertăților sale.

(3) În tot cursul procesului, părțile au dreptul să fie asistate de un avocat, ales sau numit din oficiu.

(4) Amestecul în activitatea persoanelor care exercită apărarea în limitele prevăzute se pedepsește prin lege.

Articolul 53

Dreptul persoanei vătămate de o autoritate publică

(1) Persoana vătămată într-un drept al său de o autoritate publică, printr-un act administrativ sau prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri, este îndreptățită să obțină recunoașterea dreptului pretins, anularea actului și repararea pagubei.

(2) Statul răspunde patrimonial, potrivit legii, pentru prejudiciile cauzate prin erorile săvârșite în procesele penale de către organele de anchetă și instanțele judecătorești.

Articolul 54

Restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți

„[...] (2) Exercițiul drepturilor și libertăților nu poate fi supus altor restrângeri decât celor prevăzute de lege, care corespund normelor unanim recunoscute ale dreptului internațional și sunt necesare în interesele securității naționale, integrității teritoriale, bunăstării economice a țării, ordinii publice, în scopul prevenirii tulburărilor în masă și infracțiunilor, protejării drepturilor, libertăților și demnității altor persoane, împiedicării divulgării informațiilor confidențiale sau garantării autorității și imparțialității justiției. [...]

(4) Restrângerea trebuie să fie proporțională cu situația care a determinat-o și nu poate atinge existența dreptului sau a libertății”.

PREVEDERILE RELEVANTE ALE CONVENȚIEI EUROPENE PENTRU APĂRAREA DREPTURILOR OMULUI ȘI A LIBERTĂȚILOR FUNDAMENTALE (ÎNCHEIATĂ LA ROMA LA 4 NOIEMBRIE 1950 ȘI RATIFICATĂ DE REPUBLICA MOLDOVA PRIN HOTĂRÂREA PARLAMENTULUI NR. 1298-XIII DIN 24 IULIE 1997) SUNT URMĂTOARELE:

Articolul 6

Dreptul la un proces echitabil

„1. Orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil, în mod public și într-un termen rezonabil a cauzei sale, de către o instanță independentă și imparțială, instituită de lege, care va hotărî fie asupra încălcării drepturilor și obligațiilor sale cu caracter civil, fie asupra temeiniciei oricărei acuzații în materie penală îndreptate împotriva sa. Hotărârea trebuie să fie pronunțată în mod public, dar accesul în sala de ședință poate fi interzis presei și publicului pe întreaga durată a procesului sau a unei părți a acestuia în interesul moralității, al ordinii publice ori al securității naționale într-o societate democratică, atunci când interesele minorilor sau protecția vieții private a părților la proces o impun, sau în măsura considerată absolut necesară de către instanță atunci când, în împrejurări speciale, publicitatea ar fi de natură să aducă atingere intereselor justiției. [...]”.

PREVEDERILE RELEVANTE ALE CODULUI CONTRAVENȚIONAL AL REPUBLICII MOLDOVA NR. 218-XVI DIN 24 OCTOMBRIE 2008 (REPUBLICAT ÎN M.O., 2017, NR. 78-84, ART. 100) SUNT URMĂTOARELE:

Articolul 35

Privarea de dreptul de a desfășura o anumită activitate. Privarea de dreptul de a deține anumite funcții

„(3) Privarea de dreptul de a desfășura anumită activitate sau privarea de dreptul de a deține anumite funcții poate fi aplicată de instanța de judecată pentru un termen de la 3 luni la un an. Această sancțiune se aplică în cazurile în care, ținând cont de caracterul contravențiilor comise de persoana vinovată, legea declară ca fiind inadmisibilă desfășurarea unei anumite activități sau deținerea unei anumite funcții de către aceasta.”

Articolul 452

Judecarea cauzei contravenționale

„(1) Cauza contravențională se judecă de instanța de judecată în ședință publică, oral, nemijlocit și în contradictoriu. [...]”

Articolul 458

Problemele ce urmează a fi rezolvate la adoptarea hotărârii contravenționale

„(1) Examinând cauza contravențională, instanța de judecată este obligată să determine:

- a) caracterul veridic al contravenției imputate;
- b) existența cauzelor care înlătură caracterul contravențional al faptei;
- c) vinovăția persoanei în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional;
- d) existența circumstanțelor atenuante și/sau agravante;
- e) necesitatea sancționării și, după caz, caracterul sancțiunii contravenționale;
- f) alte aspecte importante pentru soluționarea justă a cauzei”.

Articolul 460

Deliberarea instanței de judecată

„(1) Instanța de judecată hotărăște asupra cauzei contravenționale în camera de deliberare, pronunțându-se prin hotărâre asupra aspectelor faptic și juridic ale cauzei.

PREVEDERILE RELEVANTE ALE LEGII CU PRIVIRE LA PETIȚIONARE NR. 190 DIN 19 IULIE 1994 (REPUBLICAT ÎN M.O., LA 24.01.2003, NR.6-8, ART. 23), ABROGAT LA 01 APRILIE 2019 PRIN CA116 DIN 19 IULIE 2018., M.O 309-320/17.08.2018, ART. 466 SUNT URMĂTOARELE:

Art. 13. - (1) În procesul examinării petiției nu se admite divulgarea informațiilor privind viața personală a petiționarului contra voinței lui sau a altor informații, dacă acestea lezează drepturile și interesele lui legitime, precum și a informațiilor ce constituie secrete de stat.

AGRMENTELE PRIVITOARE LA NECONSTITUȚIONALITATEA ACTELOR NORMATIVE ȘI LEGISLATIVE CRITICATE:

Pornind de la raționamentele înscrise în Hotărârea Curții Constituționale nr. 2 din 09 februarie 2016 pentru interpretarea art. 135 alin. (1) lit a) și g) din Constituția Republicii Moldova, dacă în procesul judecării cauzei, instanța de judecată este sesizată de una din părți asupra neconstituționalității actului aplicabil, care poate fi supus controlului constituționalității, judecătorul ordinar sau completul de judecată, nu se va pronunța asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Legea supremă, a normelor contestate, dar în mod obligatoriu va demara procesul de exercitare a controlului constituționalității invocată de partea în proces, fiind obligați să suspende judecarea cauzei și să sesizeze Curtea Constituțională, prezentând direct Curții Constituționale, sesizarea privind excepția de neconstituționalitate.

Cu referire la criticile de neconstituționalitate extrinseci și intrinseci art. 312 din Codul de contravențional, *ab initio* menționăm că aceasta contravine unui șir de norme din Legea supremă și anume art. 1, 4, 6, 16, 20, 22, 23, 26, 54.

A fortiori autorul sesizării susține că dispozițiile de lege criticate sunt în mod evident neprevizibile și nepredictibile, conducând la incidența lor cu privire la unele situații ce nu pot fi anticipate de persoanele acuzate de comiterea lor, cu consecința directă a emiterii unor acuzații abuzive în materie penală și contravențională, fiind posibile chiar condamnări pe criterii neobiective cu conotație arbitrară.

Prin imprevizibilitatea și neclaritatea acestora, dispozițiile criticate contravin art. 1, art. 4 din Constituție, art.6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, precum și Convenției Națiunilor Unite împotriva corupției adoptată la New York și, implicit, art. 23 din Constituție.

Concomitent autorul sesizării arată că, din modul de interpretare a sintagmei „contravine” de către procurori, rezultă că există o modalitate ideală, perfectă de îndeplinire/neîndeplinire a unui act, cunoscută doar de procurorul de caz, care ar putea sau nu să fie împărtășită de judecătorul cauzei, dar care nu este cunoscută de subiectului însărcinat să îndeplinească actul respectiv. Astfel, funcționarul nu cunoaște conduita ideală pe care ar trebui să o urmeze și căreia ar trebui să i se conformeze, dar cu toate acestea este tras la răspundere penală pentru o faptă de conotație contravențională/penală.

În continuare, relevăm că, potrivit art.19 din Convenția Națiunilor Unite împotriva corupției adoptată la New York, fapta incriminată trebuie să fie săvârșită cu intenție calificată prin scop, iar nu cu intenție indirectă. Totodată, autorul sesizării susține că, din modul de reglementare, este dificil să se discearnă dacă fapta de abuz de putere sau abuzul de serviciu se săvârșește numai cu intenție ori ea este considerată săvârșită și când îndeplinirea defectuoasă a actului este rezultatul unei culpe. De asemenea, lipsa de previzibilitate afectează și sintagma „contravine”. Astfel, imprecizia termenului este determinată de împrejurarea că actul îndeplinit în cadrul sarcinilor de serviciu poate avea mai multe grade de neconformitate cu cel ideal, avut în vedere de legiuitor, fiind dificil de stabilit dacă un act sau o omisiune cu adevărat „contravine”. Potrivit reglementării actuale, neîndeplinirea de atribuții poate fi deopotrivă, fără a exista criterii obiective de diferențiere, abatere disciplinară, neglijență în

serviciu sau abuz în serviciu. Or, este evident că nu poate fi previzibilă o normă care nu dă nici procurorului și nici instanței de judecată o descriere exactă a faptei penale, această imprevizibilitate afectând inclusiv independența justiției.

Totodată, textele de lege criticate sunt deficitare din perspectiva lipsei de corelare cu alte prevederi corespondente din Codul penal, ceea ce este de natură să genereze confuzii, incertitudine și dificultăți în ceea ce privește interpretarea și aplicarea acestora. Astfel, viciile de redactare a normelor criticate determină încălcarea dreptului la un proces echitabil, deoarece reținerea sau nu a existenței faptei contravenționale este făcută de instanță în mod arbitrar, în funcție de aprecieri subiective. Norma criticată determină și încălcarea principiului nediscriminării, deoarece același act poate fi interpretat de un procuror ca fiind corespunzător intereselor publice sau drepturilor și intereselor ocrotite de lege, iar de un altul ca contrar.

În context, considerăm necesar a învedera faptul că Legea fundamentală, prin dispozițiile art. 53, reglementează regimul juridic al persoanei vătămate într-un drept al său de o autoritate publică, printr-un act administrativ sau prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri, garantându-i dreptul este de a obține recunoașterea dreptului pretins, anularea actului și repararea pagubei, drept care se concretizează prin dispozițiile Codului Administrativ.

Având în vedere că dispozițiile contravenționale sunt subsidiare celor ale Constituției, rezultă că dispozițiile art. 312 din Codul contravențional au un caracter subsidiar față de dispozițiile Codului Administrativ.

Se susține că în cazul funcționarilor publici legiuitorul a adoptat un sistem de sancțiuni contravenționale, preponderent pecuniare, care, potrivit jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, sunt incluse în noțiunea de „acuzatie în materie penală”.

Având în vedere acest aspect, conchidem că procedura prioritara este cea administrativă, iar nu cea contravențională, abuzul funcționarilor publici trebuind sancționat în condițiile Codului Administrativ și nu potrivit legislației contravenționale, prin art. 312 Cod contravențional. Or, existența normei de la art. 312 din Codul contravențional alături de alte remedii legale eficiente de natură administrativă creează o situație de paralelism legislativ, aceleiași fapte fiindu-i acordată o dublă valență juridică. .

Astfel, este evident că dispozițiile art. 312 din Codul contravențional au caracter subsidiar în raport cu dispozițiile art. 53 din Constituție, care *inter alia* instituie prejudicialitatea recunoașterii dreptului preins lezat pe calea Codului Administrativ sau a altor norme speciale, astfel încât aplicarea prioritara a acestora și în cazurile prevăzute de norma constituțională înseamnă o încălcare a principiului de rang constituțional al legalității pedepselor, prevăzut cu titlu de normă principiu în Legea fundamentală.

Vorbind despre principiile generale în material dreptului, autorul sesizării accentuează că exigențele statului de drept presupun, *inter alia*, asigurarea legalității și a certitudinii juridice (Raportul privind preeminența dreptului, adoptat de Comisia de la Veneția la cea de-a 86 sesiune plenară, 2011, § 41).

În special în materie penală și contravențională, dispozițiile articolului 22 din Constituție, împreună cu prevederile articolului 7 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, garantează principiul legalității incriminării și al pedepsei penale (*nullum crimen, nulla poena sine lege*).

În jurisprudența sa, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a stabilit că articolul 7 din Convenție trebuie să fie interpretat și aplicat astfel încât să se asigure o protecție efectivă

împotriva urmăririi penale, a condamnării și a sancționării arbitrare a persoanei (*Rohlena v. Cehia*, [MC], 27 ianuarie 2015, § 50; *Vasilicauskas v. Lituania* [MC], 20 octombrie 2015, § 153; *Koprivnikar v. Slovenia*, 24 ianuarie 2017, § 45). Această afirmație este valabilă și în contextul articolului 22 din Constituție.

În acest sens, autorul sesizării constată că principiul legalității incriminării și a pedepsei penale presupune, prin definiție, că nicio faptă nu poate fi considerată infracțiune dacă nu există o lege care să o prevadă (*nullum crimen sine lege*) și că pedepsele nu pot fi aplicate dacă nu sunt prevăzute de lege (*nulla poena sine lege*). Legalitatea incriminării și a pedepsei reprezintă principala garanție a securității juridice a persoanei în materie penală. Autorul sesizării mai consideră că, prevederile contestate trebuie examinate prin prisma dispozițiilor articolelor 1 alin. (3) și 22, care garantează principiul legalității incriminării și al legalității pedepsei penale, în coroborare cu articolul 23 alin. (2) din Constituție, care instituie criteriile de calitate pe care trebuie să le îndeplinească o lege.

Cu privire la noțiunea „contravine intereselor publice sau drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice și juridice”, utilizată în articolul 312 [*abuzul de putere sau abuzul de serviciu*] din Codul contravențional, remarcăm că nu există niciun text normativ care ar defini noțiunea în discuție sub aspectul unei limite care ar face delimitare dintre abuz ca faptă pasibilă de răspundere disciplinară, civilă sau contravențională. De asemenea, legea nu stabilește niciun criteriu material care să cuantifice plafonul minim pentru „gravitatea” urmăririi prejudiciabile. De altfel, calificarea pretinsei abateri ca fiind „contrare intereselor publice sau drepturilor și intereselor legitime” are implicații majore în privința agravării răspunderii juridice a făptuitorului.

Totodată, urmează de învederat faptul că nici jurisprudența în materie nu a dezvoltat pentru noțiunea criticată un înțeles care să constituie un reper obiectiv în funcție de care să poată fi apreciat conținutul acesteia.

Având în vedere multitudinea semnificațiilor acestei sintagme, Curtea a reținut că destinatarul normei penale nu poate cunoaște care este acțiunea/inacțiunea prohibită, astfel încât să-și adapteze conduita în mod corespunzător. În practică, stabilirea acestora nu poate fi făcută de către cei competenți să aplice legea penală, decât în baza unor criterii lipsite de suport legal. Chiar dacă se face apel la consultanța de specialitate, destinatarul normei ar putea cunoaște cu exactitate ce acțiune a sa este conformă cu prevederile legale.

De asemenea, conchidem că norma de la art. 312 Cod contravențional este de fapt un apendix de ordin juridic. Așadar, legea penală în Capitolul V din Partea Specială, apără drepturile politice, de muncă și alte drepturi constituționale ale cetățenilor. Mai mult, norme alternative se regăsesc și în Titlul II Capitolul VI al Părții Speciale a Codului contravențional, în special art. 74¹.

Raportând textele evocate la componența criticată, se reține că art. 312 din Codul contravențional dublează efectele juridice ale altor componente, creând o situație de duplicitate juridică.

Tot autorul sesizării, consideră că prin reglementarea răspunderii pentru una și aceeași faptă de două legi separate și diferite componente, s-a creat o stare inadmisibilă de paralelism legislativ.

Subsecvent, se observă în mod irefutabil că legiuitorul nu a instituit nici o diferență între faptele care atrag răspunderea potrivit acestor două acte legislative și potrivit diferitor

norme de de natură penală, acestea fiind reglementate în mod paralel.

În acest context, în jurisprudența sa anterioară, Curtea Constituțională a Republicii Moldova a subliniat că legea trebuie să reglementeze în mod unitar, să asigure o legătură logico-juridică între dispozițiile pe care le conține și să evite paralelismele legislative, ce generează incertitudine și insecuritate juridică. Or, în procesul de legiferare este interzisă instituirea aceluiași reglementări în mai multe articole sau alineate din același act normativ ori în două sau mai multe acte normative (HCC nr. 2 din 30.01.2018, §45).

Cu privire la noțiunea de „altor informații” din 13 alin. (1) din Legea nr. 190 din 19 iulie 1994, Curtea a reiterat jurisprudența sa anterioară în care a stabilit că legea nu conține criterii previzibile pentru aprecierea, în mod concret, a impactului acțiunilor unei persoane în privința unei valori abstracte (HCC nr. 33 din 7 decembrie 2017, § 108).

Astfel, rezultă în mod rezonabil că daunelor cauzate drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice sau juridice trebuie să atingă un anumit grad de pericolozitate.

Prezintă interes materialele științifice publicate de savanții autohtoni.

Așadar, savantul autohton Adrian Tăbîrță, în studiile sale științifice publicate la Conferința științifică națională cu participare internațională, „Realități și perspective ale învățământului juridic național”, a relevat că „(...) abordarea chestiunii privitoare la existența unui plafon minim care ar fi de natură să angajeze răspunderea făptuitorului pentru abuz de serviciu sau depășirea atribuțiilor de serviciu, ca faptă contravențională (...) este de natură să stabilească limitele încadrării juridice a faptelor. În aceste circumstanțe oricât de mică și neesențială ar fi paguba, autoritățile statului au la dispoziție o marjă excesiv de largă pentru interpretarea textelor de lege, aceeași faptă căpătând o dublă valență juridică de natură să genereze un conflict dintre norme și o incertitudine pentru destinatarul normei juridice”.

Așadar, expunem concluzie că prevederile contestate nu îndeplinesc standardul calității legii penale, fiind contrare articolelor 1 alin. (3) și 22, coroborate cu articolul 23 alin. (2) din Constituție.

În acest sens, valorificând jurisprudența anterioară a jurisdicției de control contencios constituțional, relevăm că, Curtea Constituțională a Republicii Moldova a reținut în repetate rânduri că principiul în discuție are consecințe atât în activitatea de elaborare a normelor penale, cât și în procesul aplicării acestora. Altfel spus, acesta este obligatoriu deopotrivă pentru legislator și pentru judecător. În activitatea legislativă, principiul legalității incriminării și a pedepsei intervine atât sub aspect material, cât și sub aspect formal. Sub aspect material, acest principiu îi impune legislatorului două obligații fundamentale: (1) să prevadă într-un text de lege faptele considerate infracțiuni și pedepsele aferente; și (2) să redacteze textul legal cu suficientă claritate, pentru ca orice persoană să poată realiza care sunt acțiunile sau inacțiunile care intră sub incidența lui. Aspectul formal se referă la obligația adoptării normelor penale ca legi organice, potrivit articolului 72 alin. (3) lit. n) din Constituție (HCC nr. 12 din 14 mai 2018, §§ 35, 36).

Pe de altă parte, principiul analizat le impune subiectelor care au competența aplicării legii penale două obligații esențiale: interpretarea strictă a legii penale și interzicerea analogiei, adică imposibilitatea aplicării ei dincolo de conținutul acesteia, și, respectiv, interzicerea aplicării retroactive a legii penale, cu excepția legii penale mai favorabile (HCC nr. 12 din 14 mai 2018, § 37).

Curtea Europeană a relevat în jurisprudența sa că infracțiunea și pedeapsa trebuie să fie prevăzute de lege. Expresia „prevăzută de lege” presupune, între altele, ca legea să întrunească standardul calității, i.e. aceasta trebuie să fie accesibilă și previzibilă (*Rohlena v. Cehia*, [MC], 27 ianuarie 2015, § 50; *Vasiliauskas v. Lituania* [MC], 20 octombrie 2015, § 154; *Koprivnikar v. Slovenia*, 24 ianuarie 2017, § 48). De altfel, Curtea notează că și articolul 23 alin. (2) din Constituție implică adoptarea de către legislator a unor legi accesibile și previzibile.

Condiția accesibilității presupune ca textele de lege să poată fi cunoscute de către destinatari. Orice persoană trebuie să poată să dispună de informații privind normele juridice aplicabile într-un caz concret (*Khlyustov v. Rusia*, 11 iulie 2013, § 68). Accesibilitatea legii are în vedere aducerea la cunoștința publică a actelor normative și intrarea în vigoare a acestora, care se realizează în baza articolului 76 din Constituție, legea publicându-se în Monitorul Oficial.

La rândul ei, condiția previzibilității este îndeplinită atunci când justițiabilul poate cunoaște, din chiar textul normei juridice pertinente, iar la nevoie cu ajutorul interpretării acesteia de către instanțe sau cu ajutorul unor juriști profesioniști, care sunt acțiunile și omisiunile ce-i pot angaja răspunderea penală și care este pedeapsa care îi poate fi aplicată, în cazul încălcării unei norme (*Koprivnikar v. Slovenia*, 24 ianuarie 2017, § 47).

Totuși, Curtea Europeană a menționat că, deși certitudinea este dezirabilă, aceasta ar putea antrena o rigiditate excesivă (*Del Rio Prada v. Spania* [MC], 21 octombrie 2013, §§ 92, 93). Nevoia de a evita rigiditatea excesivă și de a ține pasul cu circumstanțele schimbătoare presupune exprimarea unor legi în termeni care sunt, într-o mai mare sau mai mică măsură, vagi, iar interpretarea și aplicarea unor asemenea reglementări depinde de practică (*Kokkinakis v. Grecia*, 25 mai 1993, § 40). Pe de altă parte, utilizarea unor concepte și a unor criterii prea vagi în interpretarea unei prevederi legislative conduce la incompatibilitatea acesteia cu cerințele clarității și previzibilității, în privința efectelor sale (*Liivik v. Estonia*, 25 iunie 2009, §§ 96-104).

Potrivit jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, art. 7 par. 1 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, care consacră principiul legalității incriminării și pedepsei (*nullum crimen, nulla poena sine lege*), pe lângă interzicerea, în mod special, a extinderii conținutului infracțiunilor existente asupra unor fapte care, anterior, nu constituiau infracțiuni, prevede și principiul potrivit căruia legea penală nu trebuie interpretată și aplicată extensiv în defavoarea acuzatului, de exemplu, prin analogie. Rezultă, astfel, că legea trebuie să definească în mod clar infracțiunile și pedepsele aplicabile, această cerință fiind îndeplinită atunci când un justițiabil are posibilitatea de a cunoaște, din însuși textul normei juridice pertinente, la nevoie cu ajutorul interpretării acesteia de către instanțe și în urma obținerii unei asistențe judiciare adecvate, care sunt actele și omisiunile ce pot angaja răspunderea sa penală și care este pedeapsa pe care o riscă în virtutea acestora [Hotărârea din 15 noiembrie 1996, pronunțată în Cauza Cantoni împotriva Franței, par.29; Hotărârea din 22 iunie 2000, pronunțată în Cauza Coeme și alții împotriva Belgiei, par.145; Hotărârea din 7 februarie 2002, pronunțată în Cauza E.K. împotriva Turciei, par.51; Hotărârea din 29 martie 2006, pronunțată în Cauza Achour împotriva Franței, par.41 și 42; Hotărârea din 24 mai 2007, pronunțată în Cauza Dragotoniou și Militaru-Pidhorni împotriva României, par.33 și 34; Hotărârea din 12 februarie 2008, pronunțată în Cauza Kafkaris împotriva Ciprului, par.140; Hotărârea din 20 ianuarie 2009, pronunțată în Cauza Sud Fondi SRL și alții împotriva Italiei,

par.107 și 108; Hotărârea din 17 septembrie 2009, pronunțată în Cauza Scoppola împotriva Italiei (nr.2), par.93, 94 și 99; Hotărârea din 21 octombrie 2013, pronunțată în Cauza Del Rio Prada împotriva Spaniei, par.78, 79 și 91]. Curtea Europeană a Drepturilor Omului a constatat că semnificația noțiunii de previzibilitate depinde într-o mare măsură de conținutul textului despre care este vorba și de domeniul pe care îl acoperă, precum și de numărul și de calitatea destinatarilor săi. Principiul previzibilității legii nu se opune ideii ca persoana în cauză să fie determinată să recurgă la îndrumări clarificatoare pentru a putea evalua, într-o măsură rezonabilă în circumstanțele cauzei, consecințele ce ar putea rezulta dintr-o anumită faptă. Este, în special, cazul profesioniștilor, care sunt obligați să dea dovadă de o mare prudență în exercitarea profesiei lor, motiv pentru care se așteaptă din partea lor să acorde o atenție specială evaluării riscurilor pe care aceasta le prezintă (Hotărârea din 15 noiembrie 1996, pronunțată în Cauza Cantoni împotriva Franței, par.35; Hotărârea din 24 mai 2007, pronunțată în Cauza Dragotoniu și Militaru-Pidhorni împotriva României, par.35; Hotărârea din 20 ianuarie 2009, pronunțată în Cauza Sud Fondi SRL și alții împotriva Italiei, par.109).

În orice caz, instanțele de judecată nu sunt îndreptățite să recurgă la o interpretare extensivă defavorabilă a legii penale sau la o aplicare prin analogie. O asemenea abordare este interzisă de articolul 22 din Constituție și de articolul 7 din Convenția Europeană. În consecință, cerința interpretării stricte a normei penale, ca și interzicerea analogiei în aplicarea legii penale urmăresc protecția persoanei împotriva arbitrarului.

De asemenea, pentru ca legea să îndeplinească cerința de previzibilitate, ea trebuie să precizeze cu suficientă claritate întinderea și modalitățile de exercitare a puterii de apreciere a autorităților în domeniul respectiv, ținând cont de scopul legitim urmărit (*Sissanis v. România*, 25 ianuarie 2007, § 66). O putere discreționară care nu este delimitată, chiar dacă face obiectul controlului judiciar din punct de vedere formal, nu trece de testul previzibilității. Aceeași concluzie este valabilă și pentru puterea discreționară nelimitată a instanțelor judecătorești (HCC nr. 28 din 23 noiembrie 2015, § 61).

În acest sens, și Comisia de la Veneția, în Raportul menționat *supra* (CDL-AD(2013)001), a subliniat că: [...] Articolul 7 (din Convenție) nu impune o previzibilitate absolută, iar interpretarea judiciară este uneori inevitabilă. Însă un anumit nivel de claritate juridică este necesară, încât dispozițiile penale care folosesc astfel de formulări, precum, de exemplu, „*încălcarea statului de drept*” sau „*încălcarea democrației*”, cu ușurință pot fi considerate ca încălcând Convenția.” Curtea a mai menționat că organele de drept nu se pot substitui legiuitorului în concretizarea laturii obiective a componentelor, realizând astfel competențe specifice puterii legiuitoare. În Hotărârea nr. 21 din 22 iulie 2016, făcând referire la jurisprudența Curții Europene, Curtea a statuat că: „Atunci când un act este privit ca infracțiune, judecătorul poate să precizeze elementele constitutive ale infracțiunii, dar nu să le modifice, în detrimentul acuzatului, iar modul în care el va defini aceste elemente constitutive trebuie să fie previzibil pentru orice persoană consultată de un specialist (§ 63).”

Nu poate fi neglijat nici faptul că, art.19 din Convenția Națiunilor Unite împotriva corupției, adoptată la New York la 31 octombrie 2003, ratificată de Republica Moldova prin Legea nr. 158 din 06 iulie 2007, recomandă statelor părți să aibă în vedere adoptarea măsurilor legislative și a altor măsuri care se dovedesc a fi necesare pentru a atribui caracterul de infracțiune (în sensul acuzației în materie penală), în cazul în care actele au fost săvârșite cu intenție, faptei unui agent public de a abuza de funcțiile sau de postul său, adică de a îndeplini

ori de a se abține să îndeplinească, în exercițiul funcțiilor sale, un act cu încălcarea legii, cu scopul de a obține un folos necuvenit pentru sine sau pentru altă persoană sau entitate.

Or din interpretarea *ad litteram* a textului de lege cu vocație internațională, care *inter alia* mai are caracterul de *lex mitior*, se reține că fapta de abuz de putere sau abuzul în serviciu presupune în mod exclusive obținerea unui folos necuvenit, or celelalte ipoteze exced în mod evident latura obiectivă a textului de lege supus criticii.

Subsecvent, se observă că, analizând claritatea și previzibilitatea unor norme ce incriminau abuzul în serviciu, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a reținut că dispozițiile de drept penal și contravențional în cauză, precum și interpretarea acestora, erau moștenite din fostul sistem legal sovietic. Astfel, autoritățile naționale s-au confruntat cu sarcina dificilă a aplicării acestor norme legale în noul context al economiei de piață (*Hotărârea din 25 iunie 2009 pronunțată în Cauza Liivik împotriva Estoniei, par.97*).

Având în vedere principiul aplicabilității generale a legilor, Curtea de la Strasbourg a reținut că formularea acestora nu poate prezenta o precizie absolută. Una dintre tehnicile standard de reglementare constă în recurgerea mai degrabă la categorii generale decât la liste exhaustive. Astfel, numeroase legi folosesc, prin forța lucrurilor, formule mai mult sau mai puțin vagi, a căror interpretare și aplicare depind de practică. Oricât de clar ar fi redactată o normă juridică, în orice sistem de drept, există un element inevitabil de interpretare judiciară, inclusiv într-o normă de drept penal. Nevoia de elucidare a punctelor neclare și de adaptare la circumstanțele schimbătoare va exista întotdeauna. Deși certitudinea în redactarea unei legi este un lucru dorit, aceasta ar putea antrena o rigiditate excesivă, or, legea trebuie să fie capabilă să se adapteze schimbărilor de situație. Rolul decizional conferit instanțelor urmărește tocmai înlăturarea dubiilor ce persistă cu ocazia interpretării normelor, dezvoltarea progresivă a dreptului penal prin intermediul jurisprudenței ca izvor de drept fiind o componentă necesară și bine înrădăcinată în tradiția legală a statelor membre. Prin urmare, art.7 par.1 din Convenție nu poate fi interpretat ca interzicând clarificarea graduală a regulilor răspunderii penale pe calea interpretării judiciare de la un caz la altul, cu condiția ca rezultatul să fie coerent cu substanța infracțiunii și să fie în mod rezonabil previzibil (*Hotărârea din 22 noiembrie 1995, pronunțată în Cauza S.W. împotriva Regatului Unit, par.36*). Curtea reține că cele statuate de Curtea Europeană a Drepturilor Omului în legătură cu principiul clarității și previzibilității legii au fost înglobate de instanța de contencios constituțional în propria jurisprudență.

Având în vedere aceste considerente de principiu, autorul sesizării consideră că Curtea urmează să analizeze în ce măsură sintagma „contravine intereselor publice sau drepturilor și intereselor ocrotite de lege” respectă standardul de claritate și predictibilitate cerut de Legea fundamentală și de Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale. Așadar, autorul apreciază că, în elaborarea actelor normative, organul legislativ trebuie să se asigure că folosirea termenilor se realizează într-un mod riguros, într-un limbaj și stil juridic, care este prin excelență un limbaj specializat și instituționalizat. În doctrină s-a arătat că precizia și claritatea limbajului folosit în domeniul juridic se obține din analiza și utilizarea cât mai adecvată a termenilor și expresiilor ținând seama de semnificația lor în mod curent, precum și de respectarea cerințelor gramaticale și de ortografie, realizându-se asigurarea unității terminologice a stilului juridic. Astfel, Curtea reține că deși legiuitorul în cadrul procedurii de legiferare poate opera cu termeni de drept comun, aceștia trebuie folosiți adecvat domeniului respectiv, numai în acest mod putându-se ajunge la respectarea unei unități

terminologice a stilului juridic.

Potrivit Dicționarului Explicativ al Limbii Române conceptul CONTRAVINE vb. IV. Intrans. Este definit ca fiind: a săvârși o abatere de la o lege, de la un regulament, de la regulile de conviețuire socială etc. – Din fr. *Contrevenir*

În aceste împrejurări, considerăm că legiuitorul prin utilizarea unei noțiuni excesiv de largi nu asigură o previzibilitate, prin fixarea unui plafon valoric minim. Or în acest mod orice atingere aduse unei norme morale sau uzanțe sociale ar putea fi calificată ca abuz în serviciu *ad absurdum*.

Analizând dispozițiile criticate, se constată că fapta incriminată trebuie să fie săvârșită în exercitarea atribuțiilor de serviciu. Prin urmare se reține că neîndeplinirea unui act și îndeplinirea unui act „contrar intereselor publice sau drepturilor și intereselor ocrotite de lege” reprezintă modalități de realizare a elementului material al laturii obiective a componenței contravenționale de la art. 312 Cod contravențional. Din această perspectivă, se observă că, privitor la îndatoririle legate de o anumită funcție sau de un anumit loc de muncă, există un complex de norme, unele cuprinse în acte normative cu caracter general, privind îndatoririle angajaților în genere, altele, în acte normative cu caracter special. Îndeplinirea unei atribuții de serviciu implică manifestarea de voință din partea persoanei în cauză, care se concretizează în acțiunile efective ale acesteia și care are ca scop ducerea la bun sfârșit/realizarea obligației prescrise.

Realizarea acestui demers se raportează atât la un standard subiectiv/intern al persoanei care exercită atribuția de serviciu cât și la un standard obiectiv. Standardul subiectiv ține de forul intern al persoanei respective, iar măsura în care acesta este atins ține de autoevaluarea acțiunilor întreprinse. Standardul obiectiv are ca element de referință principal normativul actului care reglementează atribuția de serviciu respectivă.

Așadar, considerăm de o importanță determinant faptul că, deși cele două standarde coexistă, standardul subiectiv nu poate exceda standardului obiectiv, în analiza modalității de executare a unei atribuții de serviciu acesta din urmă fiind prioritar. Totodată, se reține că, întrucât standardul obiectiv este determinat și circumscris prescripției normative, reglementarea atribuțiilor de serviciu și a modalității de exercitare a acestora determină sfera de cuprindere a acestui standard. Acesta nu poate, fără a încălca principiul previzibilității, să aibă o sferă de cuprindere mai largă decât prescripția normativă în domeniu. Pe cale de consecință, unei persoane nu i se poate imputa încălcarea standardului obiectiv prin constatarea neîndeplinirii de către aceasta a unor prescripții implicite, nedeterminabile la nivel normativ. Mai mult, Curtea reține că, chiar dacă anumite acțiuni, ce însoțesc exercitarea unei atribuții de serviciu, se pot baza pe o anumită uzanță/cutumă, aceasta nu se poate circumscrie, fără încălcarea principiului legalității incriminării, standardului obiectiv ce trebuie avut în vedere în determinarea faptei penale.

Astfel, *ab initio* legiuitorului îi revine obligația, ca, în actul de legiferare, indiferent de domeniul în care își exercită această competență constituțională, să dea dovadă de o atenție sporită în respectarea principiului clarității și previzibilității legii. Pe de altă parte, organelor judiciare, în misiunea de interpretare și aplicare a legii și de stabilire a defectuoșității îndeplinirii atribuției de serviciu, le revine obligația de a aplica standardul obiectiv, astfel cum

acesta a fost stabilit prin prescripția normativă.

Având în vedere specificul „acuzății în materie penală”, apreciem că, deși propriu folosirii în alte domenii, termenul „contravine intereselor publice și drepturilor și intereselor ocrotite de lege” nu poate fi privit ca un termen adecvat folosirii în domeniul contravențional, cu atât mai mult cu cât legiuitorul nu a circumscris existența acestui element al conținutului constitutiv al componenței care incriminează fapta de abuz în serviciu de îndeplinirea anumitor criterii. Cu alte cuvinte, legiuitorul nu a operat o circumstanțiere expresă în sensul precizării elementelor față de care defectuositatea trebuie analizată. Curtea observă că doctrina a apreciat că prin sintagma „contravine intereselor publice și drepturilor și intereselor ocrotite de lege” se înțelege îndeplinirea făcută altfel decât se cuvenea să fie efectuată, defectuositatea în îndeplinire putând privi conținutul, forma sau întinderea îndeplinirii, momentul efectuării, condițiile de efectuare etc. Totodată, se observă că jurisprudența Curții Constituționale a Republicii Moldova a receptat cele reliefate în doctrină, fără a stabili însă criteriile ce trebuie avute în vedere la stabilirea coeficientului de disconcordanță și măsurii în care o anumită faptă „contravine intereselor publice și drepturilor și intereselor ocrotite de lege”, aceasta rezumându-se, în general, la a arăta că subiecții activi ai contravenției au îndeplinit în mod atribuții de serviciu contrar intereselor publice și drepturilor și intereselor legale ale persoanelor fizice sau juridice, fie prin raportare la dispozițiile legii, fie prin raportare la mențiuni regăsite în hotărâri de guvern, regulamente de organizare și funcționare, coduri deontologice sau fișe ale postului, etc.

Astfel, autorul sesizării reține că măsura în care fapta agentului public „contravine intereselor publice și drepturilor și intereselor ocrotite de lege”, și plafonul minim al violării nu este definit în Codul penal sau Codul contravențional și nici nu este precizat elementul în legătură cu care „contravenirea” este analizată, ceea ce determină lipsa de claritate și previzibilitate a acestuia. Această lipsă de claritate, precizie și previzibilitate a sintagmei „contravine intereselor publice și drepturilor și intereselor ocrotite de lege” din cadrul dispozițiilor criticate creează premisa aplicării acestora ca rezultat al unor interpretări sau aprecieri arbitrare.

Având în vedere aceste aspecte, precum și faptul că persoana care are calitatea de agent public în sensul legii trebuie să poată determina, fără echivoc care este comportamentul ce poate avea semnificație penală și/sau contravențională, se reține că sintagma „contravine intereselor publice și drepturilor și intereselor ocrotite de lege” din cuprinsul dispozițiilor art. 312 Cod contravențional nu poate fi interpretată decât în sensul că îndeplinirea atribuției de serviciu se realizează „prin încălcarea legii” *in stricto sensu*. Aceasta este singura interpretare care poate determina compatibilitatea normelor penale criticate cu dispozițiile constituționale referitoare la claritatea și previzibilitatea legii. De altfel, art. 19 din Convenția Națiunilor Unite împotriva corupției adoptată la New York menționează expres că, pentru a exista incriminarea faptei de „abuz în funcție”, agentul public trebuie să îndeplinească ori să se abțină să îndeplinească, în exercițiul funcțiilor sale, un act cu încălcarea legii.

Cu referire la sintagma „intereselor publice” nu ne vom expune în virtutea valorificării anterioare a jurisprudenței Curții Constituționale și anume Hotărârea nr. 22 din 27.06.2017 privind excepția de neconstituționalitate a unor prevederi ale articolului 328 alin. (1) din Codul penal (excesul de putere sau depășirea atribuțiilor de serviciu) (sesizările nr. 113g/2016 și nr. 8g/2017); Hotărârea nr. 22 din 01.10.2018 privind excepția de neconstituționalitate a

articolului 328 alin. (3) lit. d) din Codul penal (excesul de putere și depășirea atribuțiilor de serviciu soldate cu urmări grave).

Pentru toate aceste argumente, autorul sesizării consideră că dispozițiile art. 312 din Codul contravențional încalcă prevederile constituționale, întrucât sintagma „contravine intereselor publice și drepturilor și intereselor ocrotite de lege” nu prevede în mod expres elementul în legătură și intensitatea atingerii aduse cu care este analizată necorespunderea conduitei agentului public.

Totodată, autorul insistă pe poziția că doctrina precizează că atribuțiile de serviciu, ca o componentă a stabilirii, derulării și încetării raporturilor de muncă sunt caracterizate prin varietate, acestea rezultând din acte normative, instrucțiuni sau dispoziții ale organelor competente (fișa postului), altele decât reglementările penale și contravenționale în vigoare.

Astfel, autorul sesizării reține ca fiind relevant silogismul că raportarea organelor judiciare la o sferă normativă largă care cuprinde, pe lângă legi și hotărâri ale Guvernului, și acte de nivel inferior acestora cum ar fi coduri etice și deontologice, regulamente de organizare internă, fișa postului au influență asupra laturii obiective a infracțiunii/contravenției de abuz în serviciu prin extinderea acesteia la acțiuni sau inacțiuni ce definesc elementul material al laturii obiective a infracțiunii, dar care nu sunt prevăzute în acte normative de reglementare primară.

Autorul sesizării remarcă, că practica judiciară s-a întemeiat pe dispozițiile art. 312 din Codul contravențional, care folosește o exprimare generală, fără a arăta în mod limitativ acțiunile sau omisiunile prin care se săvârșește această infracțiune. Chiar dacă, din punct de vedere practic, o astfel de enumerare limitativă nu este posibilă prin dispozițiile care incriminează abuzul în serviciu, având în vedere consecința pe care reglementarea unei atribuții de serviciu o are în materia incriminării penale/contravenționale a acestei fapte, se statuează că neîndeplinirea ori îndeplinirea defectuoasă a unui act trebuie analizată numai prin raportare la atribuții de serviciu reglementate expres prin legislația primară – legi și hotărâri ale Guvernului¹. Aceasta deoarece adoptarea unor acte de reglementare secundară care vin să detalieze legislația primară se realizează doar în limitele și potrivit normelor care le ordonă.

În ceea ce privește conceptul de „lege”, acesta are mai multe înțelesuri în funcție de distincția ce operează între criteriul formal sau organic și cel material. Potrivit primului criteriu, legea se caracterizează ca fiind un act al autorității legiuitoare, ea identificându-se prin organul chemat să o adopte și prin procedura ce trebuie respectată în acest scop. Această concluzie rezultă din coroborarea dispozițiilor art. 60 alin. (1) din Constituție, conform cărora „Parlamentul este organul reprezentativ suprem al poporului Republicii Moldova și unica autoritate legislativă a statului”. Criteriul material are în vedere conținutul reglementării, definindu-se în considerarea obiectului normei, respectiv a naturii relațiilor sociale reglementate. În ceea ce privește regulamentele interne, este demn de reținut că, elaborând astfel de acte, organul administrativ exercită o competență prin atribuire care, prin natura ei, intră în sfera de competență legislativă a Parlamentului.

Plecând de la cele expuse anterior, este demn de a se constata că, în prezent, orice acțiune sau inacțiune a persoanei care se circumscrie calităților cerute subiectului activ, indiferent de gravitatea faptei săvârșite, poate intra în sfera normei de incriminare. Această

¹ A se vedea practica Curții Constituționale a României, decizie nr. 405 din 15 iunie 2016

constatare determină autorul sesizării să aibă rezerve în a aprecia că aceasta a fost voința legiuitorului când a incriminat fapta de abuz în serviciu în art. 312 Cod contravențional. Aceasta cu atât mai mult cu cât Curtea constată că legiuitorul a identificat și reglementat la nivel legislativ extrapenal pârghiile necesare înlăturării consecințelor unor fapte care, deși, potrivit reglementării actuale se pot circumscrie săvârșirii componentei de contravenție care incriminează fapta de abuz de putere sau abuzul în serviciu, nu prezintă gradul de intensitate necesar aplicării unei pedepse penale.

În context, se reține existența unui paralelism juridic, faptei agentului public fiindu-i atribuită o dublă valență juridică.

Analizând comparativ reglementarea componentei de contravenție de la art. 312 Cod contravențional cu dispozițiile legale ce instituie alte forme ale răspunderii decât cea penală sau contravențională, se constată că, deși nu sunt identice, acestea se aseamănă într-o măsură care determină posibilitatea ca în cazul săvârșirii unei fapte să poată fi incidentă atât răspunderea penală ori contravențională cât și alte forme de răspundere extrapenală, cum este cea disciplinară, sau civilă. Aceasta este posibil, având în vedere, că astfel cum s-a arătat, legiuitorul nu a precizat necesitatea existenței unui anumit plafon minim a pagubei sau a unei anumite intensități a vătămării rezultate din comiterea faptei.

Într-o altă ordine de idei, autorul relevă că fapta incriminate la art. 312 Cod contravențional este o contravenție de rezultat, astfel încât consumarea ei este legată de producerea uneia dintre urmările prejudiciabile care nu intră în sfera de incidența art. 327 Cod penal. Astfel, referitor la expresia „contravine intereselor publice, drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice și juridice”, criticată de autorii excepției ca fiind lipsită de claritate, Curtea observă că sintagma „interes ocrotit de lege” nu este definită în Codul contravențional. Interesul este legal dacă acesta este ocrotit sau garantat printr-o dispoziție normativă. De asemenea, paguba cauzată persoanei fizice sau juridice trebuie să fie certă, efectivă, bine determinată, întrucât și în raport de acest criteriu se apreciază dacă fapta prezintă, sau nu, un anumit grad de pericol social.

Astfel, autorul sesizării consideră că „vătămarea drepturilor și intereselor legitime” presupune afectarea, lezarea efectivă a unei persoane fizice sau juridice în dorința/preocuparea acesteia de a-și satisface un drept/interes ocrotit de lege, iar valorificarea dreptului deja demarată să nu se consume din cauza conduitei agentului public.

Potrivit Declarației Universală asupra Drepturilor Omului, gama intereselor (dorința de a satisface anumite nevoi, de preocuparea de a obține un avantaj etc.) la care face referire textul legal este foarte largă, ea incluzând toate posibilitățile de manifestare ale persoanei potrivit cu interesele generale ale societății pe care legea i le recunoaște și garantează. Este totuși necesar ca fapta să prezinte o anumită gravitate. În caz contrar, neexistând gradul de pericol sau dacă acesta are un caracter abstract și probabil, aceasta nu se circumscrie în limitele laturii obiective a componentei criticate.

- Practica altor state

State care nu incriminează abuzul de serviciu, ci fac uz de o sferă largă de norme

penale care apără valorile sociale acoperite de art. 312 din Codul contravențional²:

(A) Germania

Nu e incriminat distinct abuzul în serviciu. Germania a ales un sistem de incriminare cu foarte multe infracțiuni, cu grad de generalitate redus.

(B) Olanda

În privința implementării articolului 19 din Convenția de la New York, Olanda a considerat ca aceasta este acoperită printr-o definiție largă a diverselor forme de corupție, precum și a unor infracțiuni contra patrimoniului, nefiind necesară o definiție distinctă.

(C) Estonia

Estonia a abrogat această infracțiune în 2007, după condamnarea sa de către Curtea Europeană a Drepturilor Omului datorate caracterului imprevizibil al acesteia. În prezent, abuzul de putere este acoperit de legea împotriva corupției, în care se specifică care anume fapte savarsite prin abuz de putere constituie infracțiuni.

V – CERINȚELE AUTORULUI SESIZĂRII

14. Reieșind din cele relevate, în temeiul art. 135 alin. (1) lit. a) și g) din Constituția Republicii Moldova, art. 4 alin. (1) lit. a), art. 24 alin. (1) din Legea cu privire la Curtea Constituțională, art. 4 alin. (1) lit a), și art. 39 din Codul jurisdicției constituționale, facem apel la Înțelepciunea Onoratei Curți și solicităm în mod respectuos exercitarea controlului constituționalității prevederilor art. 312 din Codul contravențional cu denumirea marginală abuzul de putere sau abuzul de serviciu, care are următorul conținut: „Folosirea intenționată a situației de serviciu într-un mod care contravine intereselor publice sau drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice și juridice, dacă fapta nu întrunește elementele constitutive ale infracțiunii, se sancționează cu amendă de la 30 la 90 de unități convenționale cu privarea de dreptul de a deține o anumită funcție sau de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an”;

Precum și controlul constituționalității prevederilor Legii cu privire la petiționare nr. 190 din 19 iulie 1994, în partea ce ține de sintagma „a altor informații” din conținutul art. 13 alin. (1) care statuează: „în procesul examinării petiției nu se admite divulgarea informațiilor privind viața personală a petiționarului contra voinței lui sau a altor informații, dacă acestea lezează drepturile și interesele lui legitime, precum și a informațiilor ce constituie secrete de stat”.

---

² www.ujj.ro

VI - LISTA DOCUMENTELOR

15.

a) Cauza contrvențională nr. 36adm/2019;

VIII - DECLARAȚIA ȘI SEMNATURA

16. Declar pe onoare ca informațiile ce figurează în prezentul formular de sesizare sunt exacte.

Locul *mun. Chișinău, str. Teilor, nr. 4*

Data *21 octombrie 2019*

Drd. Av. Igor I. HLOPEȚCHI

(Semnătura autorului sesizării sau a reprezentantului)

Dosarul nr.4r-2266/19
4-19098315-02-4r-13082019

Judecătoria Chişinău (sediul Ciocana)
Judecătorul Gorcea Nicolae

ÎNCHEIERE
În numele Legii

18 noiembrie 2019

mun. Chişinău

Colegiul Penal al Curţii de Apel Chişinău, în componenţa:

Preşedintele şedinţei de judecată
Judecătorii
Cu participarea
Avocatului

Gafton Alexandru
Morozan Ghenadie şi Diaconu Mihail

Hlopeţchi Igor

juducând în şedinţă publică, în ordine de recurs, cererea avocatului Hlopeţchi Igor în interesele lui Hlopeţchi Igor Pavel privind ridicarea excepţiei de neconstituţionalitate a art. 312 Cod contravenţional „Folosirea intenţionată a situaţiei de serviciu într-un mod care contravine intereselor publice sau drepturilor si intereselor ocrotite de lese ale persoanelor fizice si juridice, dacă fanta nu întruneşte elementele constitutive ale infracţiunii, se sancţionează cu amendă de la 30 la 90 de unităţi convenţionale cu privarea de dreptul de a deţine o anumită funcţie sau de dreptul de a desfăşura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an”, *precum şi a prevederilor art. 13 alin. (1) al Legii cu privire la petiţionare nr. 190 din 19 iulie 1994, în partea ce ţine de sintagma „a altor informaţii” din conţinutul care statuează: „în procesul examinării petiţiei nu se admite divulgarea informaţiilor privind viaţa personală a petiţionarului contra voinţei lui sau a altor informaţii, dacă acestea lezează drepturile si interesele lui legitime, precum si a informaţiilor ce constituie secrete de stat.*

Examinând probele din dosar, în raport cu argumentele invocate în sesizarea privind ridicarea excepţiei de neconstituţionalitate, Colegiul Penal al Curţii de Apel Chişinău,-

C O N S T A T Ă :

1. Hlopeţchi Igor Pavel se învinuieşte precum că, la 14 ianuarie 2019 în Registrul de evidenţă a sesizărilor cu privire la infracţiunii al Procuraturii municipiului Chişinău, Oficiul Buiucani, a fost înregistrat procesul penal cu nr.9pr/19, în baza raportului procurorului din cadrul Procuraturii municipiului Chişinău, Oficiul Buiucani, pe faptul pretinselor acţiuni ilegale ale şefului-adjunct al Inspectoratului de Poliţie Centru al Direcţiei de Poliţie a municipiului Chişinău, comisar-şef, Igor Hlopeţchi, care potrivit actului de sesizare a întreprins măsuri de intimidare, discreditare, defăimare şi atac la persoană care au scop de a discredita petiţionara Savin Veronica.

2. Examinând materialele procesului penal, s-a constatat că, la 10 aprilie 2017, Hlopeţchi Igor, şeful-adjunct al Inspectoratului de Poliţie Centru al Direcţiei de

Poliție a municipiului Chișinău, a depus o cerere de chemare în judecată împotriva Inspectoratului General al Poliției din cadrul Ministerului Afacerilor Interne și împotriva Serviciului de Informație și Securitate, potrivit căreia solicită anularea deciziei de refuz de acordare a dreptului de acces la secretul de stat.

3. În acest sens, din 12 februarie 2018, Savin Veronica reprezintă interesele Serviciului de Informație și Securitate în instanța de judecată la examinarea cauzei civile Igor Hlopețchi către Inspectoratul General de Poliție al Ministerului Afacerilor Interne/Serviciul de Informații și Securitate, privind anularea deciziei de refuz de acordare a dreptului de acces la secretul de stat.

4. În conformitate cu prevederile Dispoziției Inspectoratul de Poliție Centru al Direcției de Poliție a mun.Chișinău a Inspectoratului General al Poliției cu nr.42 din 28 iunie 2016, potrivit căruia în zilele de joi ale fiecărei săptămâni, de la orele 09:00 min., până la orele 12:00 min., s-au stabilit drept zile de audiență la șeful-adjunct al Inspectoratului de Poliție Centru al Direcției de Poliție a municipiului Chișinău, la 18 octombrie 2018, șeful-adjunct al Inspectoratului de Poliție Centru al Direcției de Poliție a municipiului Chișinău, Hlopețchi Igor l-a primit în audiență pe Știrban Nicolae, ultimul comunicându-i despre acțiunile pretins ilegale ale angajatului Serviciului de Securitate și Informație, Savin Veronica, manifestate prin abuz de serviciu, imixtiunea în activitatea urmăririi penale, estorcarea mijloacelor financiare și a bunurilor, totodată și depășirea atribuțiilor de serviciu. În acest sens, Nicolae Știrban, a depus o explicație, care la 19 octombrie 2018, prin scrisoarea cu nr.21981 semnată de domnul Hlopețchi Igor, a fost expediată Procuraturii Generale.

5. Ulterior, la 12 decembrie 2018, șeful-adjunct al Inspectoratului de Poliție Centru al Direcției de Poliție a municipiului Chișinău, Hlopețchi Igor, având calitatea de reclamant, deținând o copie a explicației depuse de către Știrban Nicolae, explicație cu care a făcut cunoștință în exercițiul funcției și care a fost expediată Procuraturii Generale în vederea examinării acesteia, contrar prevederilor art.13 alin.(1) din Legea nr. 190 din 19 iulie 1994 cu privire la petiționare (lege care era în vigoare la momentul recepționării explicației), potrivit căreia în procesul examinării petiției nu se admite divulgarea informațiilor privind viața personală a petiționarului contra voinței lui sau a altor informații, totodată contrar prevederilor art.26 lit.g) din Legea nr.320 din 27 decembrie 2012 cu privire la activitatea Poliției și statul polițistului, potrivit cărora polițistul este obligat să protejeze informațiile privind datele cu caracter personal de care ia cunoștință în exercitarea atribuțiilor de serviciu, în cadrul ședinței de judecată care a avut loc la Judecătoria Chișinău, Sediul Centru, judecător Valentin Lastavețchi, a prezentat copia explicației în cauză în vederea influențării lui Savin Veronica, care reprezintă interesele Serviciului de Informație și Securitate, adică a folosit prezenta explicație în scopuri personale.

6. Astfel, la 13 mai 2019 a fost emisă ordonanța privind refuzul în pornirea urmăririi penale și clasarea procesului penal, deoarece lipsesc elementele componente de infracțiunii contra bunei desfășurări a activității în sfera publică.

7. Subsecvent, prin ordonanța din 13 mai 2019 s-a dispus pornirea procesul contravențional conform art.312 din Codul Contravențional, în privința lui Hlopețchi Igor Pavel, născut la 19 septembrie 1968, domiciliat în municipiul Chișinău, or.Cricova, str.31 august 5A, ap.70, moldovean, cetățean al Republicii Moldova, *pe*

faptul folosirii intenționată a situației de serviciu într-un mod care contravine intereselor publice sau drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice și juridice, dacă fapta nu întrunește elementele constitutive ale infracțiunii.

8. În conformitate cu prevederile art.396 alin.(1) din Codul Contravențional, procurorul a expediat cauza contravențională Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana pentru examinare conform competenței.

9. Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 08.11.2019, s-a încetat procesul contravențional pornit în privința lui Hlopețchi Igor Pavel învinuit în comiterea contravenției prevăzute la art.312 Cod contravențional, pe motiv că nu există faptul contravenției.

10. Nefiind de acord cu hotărârea adoptată procurorul în Procuratura municipiului Chișinău, oficiul Buiucani, Răileanu Victor a declarat recurs prin care a solicitat admiterea recursului, casarea hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 08.11.2019 și rejudecarea cauzei cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care Hlopețchi Igor Pavel să fie recunoscut vinovat în comiterea contravenției prevăzute de art.312 Cod contravențional

11. Consecvent, la data de 21.10.2019 avocatul Hlopețchi Igor în interesele lui Hlopețchi Igor Pavel a înaintat instanței de recurs cerere privind ridicarea excepției de neconstituționalitate și exercitarea controlului constituționalității prevederilor *art. 312 din Codul contravențional* cu denumirea marginală abuzul de putere sau abuzul de serviciu, care are următorul conținut: *Folosirea intenționată a situației de serviciu într-un mod care contravine intereselor publice sau drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice și juridice, dacă fapta nu întrunește elementele constitutive ale infracțiunii, se sancționează cu amendă de la 30 la 90 de unități convenționale cu privarea de dreptul de a deține o anumită funcții sau de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an;*

Precum și controlul constituționalității prevederilor Legii cu privire la petiționare nr. 190 din 19 iulie 1994, în partea ce ține de sintagma „a altor informații” din conținutul art. 13 alin. (1) care statuează: „în procesul examinării petiției nu se admite divid sarea informațiilor privind viața personală a petiționarului contra voinței lui sau a altor informații, dacă acestea lezează drepturile și interesele lui legitime, precum și a informațiilor ce constituie secrete de stat”. Remiterea sesizării depuse către instanța de jurisdicție constituțională.

În motivarea cererii, apărătorul a invocat că norma de la art. 312 Cod contravențional este de fapt un appendix de ordin juridic. Legea penală în Capitolul V din Partea Specială, apără drepturile politice, de muncă și alte drepturi constituționale ale cetățenilor. Mai mult, norme alternative se regăsesc și în Titlul II Capitolul VI al Părții Speciale a Codului contravențional, în special art. 74¹. Raportând textele evocate la componența criticată, se reține că art. 312 din Codul contravențional dublează efectele juridice ale altor componente, creând o situație de duplicitate juridică.

Tot autorul sesizării, consideră că prin reglementarea răspunderii pentru una și aceeași faptă de două legi separate și diferite componente, s-a creat o stare inadmisibilă de paralelism legislativ. Astfel se observă în mod că legiuitorul nu a instituit nici o deferență între faptele care atrag răspunderea potrivit acestor două

acte legislative și potrivit diferitor norme de natură penală, acestea fiind reglementate în mod paralel. În acest context, în jurisprudența sa anterioară, Curtea Constituțională a Republicii Moldova a subliniat că legea trebuie să reglementeze în mod unitar, să asigure o legătură logico-juridică între dispozițiile pe care le conține și să evite paralelismele legislative, ce generează incertitudine și insecuritate juridică. Or, în procesul de legiferare este interzisă instituirea aceluiași reglementări în mai multe articole sau alineate din același act normativ ori în două sau mai multe acte normative (HCC nr. 2 din 30.01.2018, §45).

Cu privire la noțiunea de „altor informații” din 13 alin. (1) din Legea nr. 190 din 19 iulie 1994, Curtea a reiterat jurisprudența sa anterioară în care a stabilit că legea nu conține criteriile previzibile pentru aprecierea, în mod concret, a impactului acțiunilor unei persoane în privința unei valori abstracte (HCC nr. 33 din 7 decembrie 2017, § 108). Astfel, rezultă în mod rezonabil că daunelor cauzate drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice sau juridice trebuie să atingă un anumit grad de pericolozitate.

Se invocă că ținând cont de, jurisprudența anterioară a jurisdicției de control contencios constituțional, se relevă că, Curtea Constituțională a Republicii Moldova a reținut în repetate rânduri că principiul în discuție are consecințe atât în activitatea de elaborare a normelor penale, cât și în procesul aplicării acestora. Altfel spus, acesta este obligatoriu deopotrivă pentru legislator și pentru judecător. În activitatea legislativă, principiul legalității incriminării și a pedepsei intervine atât sub aspect material, cât și sub aspect formal. Sub aspect material, acest principiu îi impune legislatorului două obligații fundamentale: (1) să prevadă într-un text de lege faptele considerate infracțiuni și pedepsele aferente; și (2) să redacteze textul legal cu suficientă claritate, pentru ca orice persoană să poată realiza care sunt acțiunile sau inacțiunile care intră sub incidența lui.

Aspectul formal se referă la obligația adoptării normelor penale ca legi organice, potrivit articolului 72 alin. (3) lit. n) din Constituție (HCC nr. 12 din 14 mai 2018, §§ 35,36). Pe de altă parte, principiul analizat le impune subiectelor care au competență aplicării legii penale două obligații esențiale: interpretarea strictă a legii penale și interzicerea analogiei, adică imposibilitatea aplicării ei dincolo de conținutul acesteia, și, respectiv, *interzicerea aplicării retroactive a legii penale, cu excepția legii penale mai favorabile* (HCC nr. 12 din 14 mai 2018, §37).

12. *Examinând materialele cauzei, în special a sesizării în speță, ținând cont de opinia participanților la proces, Colegiul Penal consideră necesar de a admite sesizarea privind ridicarea excepției de neconstituționalitate înaintată de către avocatul Hlopețchi Igor în interesele lui Hlopețchi Igor Pavel, din următoarele considerente.*

13. Astfel, potrivit art. 342 CPP al RM, toate chestiunile care apar în timpul judecării cauzei se soluționează prin încheiere a instanței de judecată. Încheierile privind măsurile preventive, de ocrotire și asigurătorii, recuzările, declinarea de competență, strămutarea cauzei, dispunerea expertizei, precum și încheierile interlocutorii, se adoptă sub formă de documente aparte și se semnează de judecător sau, după caz, de toți judecătorii din completul de judecată. Încheierile instanței asupra celorlalte chestiuni se includ în procesul-verbal al ședinței de judecată.

Încheierile date pe parcursul judecării cauzei se pronunță public.

14. Succesiv, conform dispozițiilor art. 364 CPP al RM, președintele ședinței întreabă fiecare parte în proces dacă are careva cereri sau demersuri. Cererile sau demersurile formulate vor fi argumentate, iar dacă se solicită administrarea unor probe noi, se vor indica faptele și circumstanțele ce urmează a fi dovedite, mijloacele prin care pot fi administrate aceste probe, locul unde se află acestea, iar în privința martorilor, expertelor și specialiștilor se va indica identitatea și adresa lor în cazul în care partea nu poate asigura prezența lor în instanța de judecată. Cererile sau demersurile formulate se soluționează de către instanță după audierea opiniilor celorlalte părți asupra cerințelor înaintate. Părțile pot prezenta și cere administrarea probelor și în cursul cercetării judecătorești.

15. Totodată, Colegiul Penal indică că conform art.7 alin.(2) CPP al RM, dacă există neconcordanțe între prevederile tratatelor internaționale în domeniul drepturilor și libertăților fundamentale ale omului la care Republica Moldova este parte și prevederile prezentului cod, prioritate au reglementările internaționale.

16. Pct.73 din Hotărârea Curții Constituționale din 09.02.2016, prevede că, pornind de la natura excepției de neconstituționalitate, ea poate fi ridicată atât asupra actelor în vigoare, cuprinse la articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție, cât și asupra actelor care nu mai sunt în vigoare, dacă sub imperiul acestora s-au născut raporturi juridice care continuă să producă efecte, iar norma este aplicabilă.

17. Pct. 83 din Hotărârea Curții Constituționale din 09.02.2016, prevede că verificarea constituționalității normelor contestate constituie competența exclusivă a Curții Constituționale.

18. Astfel, judecătorii ordinari nu sunt în drept să refuze părților sesizarea Curții Constituționale, decât doar în condițiile menționate la paragraful 82, care la rândul său prevede că judecătorul ordinar nu se va pronunța asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normelor contestate, ci se va limita exclusiv la verificarea întrunirii următoarelor condiții și anume, dacă obiectul excepției intră în categoria actelor cuprinse la articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție; excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia, sau indică că este ridicată de către instanța de judecată din oficiu; prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei; nu există o hotărâre anterioară a Curții având ca obiect prevederile contestate.

19. Pct. 107 din Hotărârea Curții Constituționale din 09.02.2016, prevede că în temeiul art. 135 alin. (1) lit. a) și lit. g), sesizarea privind controlul constituționalității unor norme ce urmează a fi aplicate la soluționarea unei cauze se prezintă direct Curții Constituționale, de către judecătorii/completele de judecată din cadrul Curții Supreme de Justiție, Curților de apel și judecătoriilor, pe rolul cărora se află cauza. O astfel de interpretare asigură principiul constituțional al independenței tuturor judecătorilor și soluționarea cauzelor și supremația Constituției în procesul de apărare a drepturilor și libertăților fundamentale.

20. În continuare, instanța de recurs menționează că până în prezent o hotărâre a Curții Constituționale privind examinarea constituționalității art.312 Cod Contravențional al RM, și a prevederilor Legii cu privire la petiționare nr. 190 din 19 iulie 1994, în partea ce ține de sintagma „a altor informații” din conținutul art. 13

alin. (1) nu există, normele intabulate la art. 312 Cod Contravențional al RM și la art. 13 alin. (1) a Legii cu privire la petiționare nr. 190 din 19 iulie 1994, vizează solicitările din cererea de recurs declarată împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 08.11.2019, totodată, prezentul demers a fost înaintat de către avocatul Hlopețchi Igor în interesele lui Hlopețchi Igor Pavel, care în speță deține calitatea procesuală de contravenient, fiind participant al procesului, motivele au fost întemeiate pe prevederile art. art. 1, 4, 15, 20, 26 și 54 din Constituția Republicii Moldova, obiectul excepției intră în categoria actelor cuprinse la articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție, este o normă a unui act legislativ, respectiv, circumstanțele în speță denotă întrunirea cerinței pct. 3 al paragrafului 82 din Hotărârea Curții Constituționale nr. 2 din 09 februarie 2016, prin urmare sesizarea privind ridicarea excepției de neconstituționalitate și verificarea constituționalității art. 312 Cod Contravențional al RM, precum și a prevederilor art. 13 alin. (1) a Legii cu privire la petiționare nr. 190 din 19 iulie 1994, urmează a fi admis.

21. În conformitate cu art. art. 7, 342, 364 CPP al RM, Colegiul Penal al Curții de Apel Chișinău,-

DISPUNE :

Admite cererea avocatului Hlopețchi Igor în interesele lui Hlopețchi Igor Pavel din 21 octombrie 2019 privind sesizarea Curții Constituționale în partea ridicării excepției de neconstituționalitate a art. 312 Cod contravențional „Folosirea intenționată a situației de serviciu într-un mod care contravine intereselor publice sau drepturilor și intereselor ocrotite de lese ale persoanelor fizice și juridice, dacă fapta nu întrunește elementele constitutive ale infracțiunii, se sancționează cu amendă de la 30 la 90 de unități convenționale cu privarea de dreptul de a deține o anumită funcție sau de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an”, precum și a prevederilor Legii cu privire la petiționare nr. 190 din 19 iulie 1994, în partea ce ține de sintagma „a altor informații” din conținutul art. 13 alin. (1) care statuează: „în procesul examinării petiției nu se admite divulgarea informațiilor privind viața personală a petiționarului contra voinței lui sau a altor informații, dacă acestea lezează drepturile și interesele lui legitime, precum și a informațiilor ce constituie secrete de stat.

Se expediază sesizarea în adresa Curții Constituționale a Republicii Moldova, în temeiul art. 135 alin. (1) lit. b) din Constituția Republicii Moldova, pentru examinarea conform competenței cu suspendarea procedurii de examinare a recursului.

Încheierea nu este susceptibilă de atac.

Președintele ședinței

Judecătorii

Gafton Alexandru

Morozan Ghenadie

Diaconu Mihail

COPIA CORES
CU ORIGINALA

Data..... Semnătura